

ARYBINIS Rokiškis

Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vyk. Komiteto Organas

77 (241) | 1946 m. liepos 21 d. | Kaina 20 kp.

PIRKŠMINGIAUSIA IR DŽIAUGSMINGIAUSIA LIETUVIŲ TAUTOS DIENA

1946 m. liepos mėn. 21 d. kapitalistų fabrikus, įmones ir Lietuvos tautos istorija. Lietuvių tautos istorija — t. t. Binant 1940 m. žemės reformos įstatymu buvo apribota žemės ūkio tautos gyvenime. Tą dieną tauta buvo priimta tarybinių respublikų tarybinių respublikų Seimas, išreikšdamas laisvos darbo tautos valią, — buvo pareikštas Seimo deklaracijos valstybinės valdžios, kad Lietuvoje įveiktų Tarybų santvarka. Lietuvių Tarybų Socialistinė Respublika. Nuo šios dienos Lietuvos TSR valdžia priima miesto ir kaimo darbuotojus, kurie Tarybose atstovauja savo atstovų“.

Lietuvių tautos istorija — t. t. Binant 1940 m. žemės reformos įstatymu buvo apribota žemės ūkio tautos gyvenime. Tą dieną tauta buvo priimta tarybinių respublikų tarybinių respublikų Seimas, išreikšdamas laisvos darbo tautos valią, — buvo pareikštas Seimo deklaracijos valstybinės valdžios, kad Lietuvoje įveiktų Tarybų santvarka. Lietuvių Tarybų Socialistinė Respublika. Nuo šios dienos Lietuvos TSR valdžia priima miesto ir kaimo darbuotojus, kurie Tarybose atstovauja savo atstovų“.

Lietuvių tautos istorija — t. t. Binant 1940 m. žemės reformos įstatymu buvo apribota žemės ūkio tautos gyvenime. Tą dieną tauta buvo priimta tarybinių respublikų tarybinių respublikų Seimas, išreikšdamas laisvos darbo tautos valią, — buvo pareikštas Seimo deklaracijos valstybinės valdžios, kad Lietuvoje įveiktų Tarybų santvarka. Lietuvių Tarybų Socialistinė Respublika. Nuo šios dienos Lietuvos TSR valdžia priima miesto ir kaimo darbuotojus, kurie Tarybose atstovauja savo atstovų“.

Lietuvių tautos istorija — t. t. Binant 1940 m. žemės reformos įstatymu buvo apribota žemės ūkio tautos gyvenime. Tą dieną tauta buvo priimta tarybinių respublikų tarybinių respublikų Seimas, išreikšdamas laisvos darbo tautos valią, — buvo pareikštas Seimo deklaracijos valstybinės valdžios, kad Lietuvoje įveiktų Tarybų santvarka. Lietuvių Tarybų Socialistinė Respublika. Nuo šios dienos Lietuvos TSR valdžia priima miesto ir kaimo darbuotojus, kurie Tarybose atstovauja savo atstovų“.

Lietuvių tautos istorija — t. t. Binant 1940 m. žemės reformos įstatymu buvo apribota žemės ūkio tautos gyvenime. Tą dieną tauta buvo priimta tarybinių respublikų tarybinių respublikų Seimas, išreikšdamas laisvos darbo tautos valią, — buvo pareikštas Seimo deklaracijos valstybinės valdžios, kad Lietuvoje įveiktų Tarybų santvarka. Lietuvių Tarybų Socialistinė Respublika. Nuo šios dienos Lietuvos TSR valdžia priima miesto ir kaimo darbuotojus, kurie Tarybose atstovauja savo atstovų“.

Lietuvių tautos istorija — t. t. Binant 1940 m. žemės reformos įstatymu buvo apribota žemės ūkio tautos gyvenime. Tą dieną tauta buvo priimta tarybinių respublikų tarybinių respublikų Seimas, išreikšdamas laisvos darbo tautos valią, — buvo pareikštas Seimo deklaracijos valstybinės valdžios, kad Lietuvoje įveiktų Tarybų santvarka. Lietuvių Tarybų Socialistinė Respublika. Nuo šios dienos Lietuvos TSR valdžia priima miesto ir kaimo darbuotojus, kurie Tarybose atstovauja savo atstovų“.

Lietuvių tautos istorija — t. t. Binant 1940 m. žemės reformos įstatymu buvo apribota žemės ūkio tautos gyvenime. Tą dieną tauta buvo priimta tarybinių respublikų tarybinių respublikų Seimas, išreikšdamas laisvos darbo tautos valią, — buvo pareikštas Seimo deklaracijos valstybinės valdžios, kad Lietuvoje įveiktų Tarybų santvarka. Lietuvių Tarybų Socialistinė Respublika. Nuo šios dienos Lietuvos TSR valdžia priima miesto ir kaimo darbuotojus, kurie Tarybose atstovauja savo atstovų“.

Lietuvių tautos istorija — t. t. Binant 1940 m. žemės reformos įstatymu buvo apribota žemės ūkio tautos gyvenime. Tą dieną tauta buvo priimta tarybinių respublikų tarybinių respublikų Seimas, išreikšdamas laisvos darbo tautos valią, — buvo pareikštas Seimo deklaracijos valstybinės valdžios, kad Lietuvoje įveiktų Tarybų santvarka. Lietuvių Tarybų Socialistinė Respublika. Nuo šios dienos Lietuvos TSR valdžia priima miesto ir kaimo darbuotojus, kurie Tarybose atstovauja savo atstovų“.

Lietuvių tautos istorija — t. t. Binant 1940 m. žemės reformos įstatymu buvo apribota žemės ūkio tautos gyvenime. Tą dieną tauta buvo priimta tarybinių respublikų tarybinių respublikų Seimas, išreikšdamas laisvos darbo tautos valią, — buvo pareikštas Seimo deklaracijos valstybinės valdžios, kad Lietuvoje įveiktų Tarybų santvarka. Lietuvių Tarybų Socialistinė Respublika. Nuo šios dienos Lietuvos TSR valdžia priima miesto ir kaimo darbuotojus, kurie Tarybose atstovauja savo atstovų“.

Dėl Lietuvos TSR nusipelnusio mokslo veikėjo profesoriaus D. Rudzinsko apdovanojimo Darbo Raudonosios Vėliavos ordinu

Už įjymius nuopelnus išvedant aukštos kokybės žemės ūkio kultūrų rūšis bei organizuojant selekcinį darbą, ryšium su gimimo 80-mečiu, apdovanoti Lietuvos TSR nusipelnusį mokslo veikėją profesorių RUDZINSKĄ Djonizą, Leopoldo s., DARBO RAUDONOSIOS VĒLIAVOS ordinu.

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas N. ŠVERNIKAS
TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Sekretorius A. GORKINAS

Maskva, Kremlius,
1946 m. liepos mėn. 16 d.

LTSR Ministrų Taryboje

Dėl Lietuvos TSR liaudies poeto LIUDO GIROS atminimo įamžinimo

- Lietuvos TSR Ministrų Taryba nutarė:
1. Pastatyti Vilniuje paminklą Liudui Girai.
 2. Pavesti Vilniaus Miesto Vykdomajam Komitetui įmūryti paminklinę lentą senojo namo, esančio Vilniuje, Vilniaus gatvėje Nr. 22, kuriame Liudas Gira gimė.
 3. Pavadinti Vilniuje Vilniaus gatvę Liudo Giros gatve.
 4. Įpareigoti Lietuvos TSR Valstybinę Grožinės Literatūros Leidyklą 1946-48 metais išleisti Liudo Giros raštus.
 5. Įsteigti Liudo Giros vardo stipendijas:
 - a) Vilniaus Valstybinio Universiteto Istorijos — Filologijos Fakulteto studentams — vieną 400 rublių stipendiją;
 - b) Kauno Valstybinio Universiteto Istorijos — Filologijos Fakulteto studentams — vieną 400 rublių stipendiją.
 6. Paskirti Liudo Giros žmonai Bronislavai Girienei iki gyvos galvos personalinę mėnesinę 1 500 rublių pensiją. (ELTA).

TARYBŲ ŠALYJE

DIDŽIOS ŠIRDIES ŽMONĖS

LENINGRADAS. Miesto partiniai ir tarybiniai organai tėviškai rūpinasi vaikais, netekusiais tėvų karo metu. Vien per pastaruosius šešis mėnesius paimta globoti 1089 mažaamčiai vaikai ir rūpintis — 521 paaugliais. Viso Leningrade ir jo priemiesčiuose yra daugiau kaip 10.000 globojamų vaikų. Leningrado miesto darbo žmonės išsienijo 1.620 našlaičių.

4 vaikus, paimtus iš kokių nors namų, augina „Linoitpo“ fabriko darbininkas drg. Koroškinas ir jo žmona. Mergaitė m. Kosi konservatorijoje, berniukas — mokykloje, o dar mažūčiai lanko vaikų darželį. Koroškinai rūpestingai prižiūri juos, ir vaikai savo naujais tėvais atsilygina karšta meile.

Miesto liaudies švietimo skyriaus vaikų apsaugos inspektoriai padeda globėjams sukurti vaikų. Jie turi teisę įsikišti, kuomet globėjai nevykdo savo pareigų. Bet tokie atsitikimai labai reti. Apsiėmusieji rūpintis našlaičiais — didžios širdies žmonės, ir jų šeimose globotiniai auga kaip savi vaikai. (TASS—ELTA).

Geriausia avižų rūšis

Valstybinė komisija grūdinių dėsio pranašumą. Baltarusijos kultūrų rūšims tirti pripažino je esant „Maskvos A—316“ geriausiaja avižų rūšimi daugumal rajonų — „Tarybine“. Ją išvedė Verchniačo selekcijos stotis individualaus atrinkimo būdu iš sėklų pavyzdžio, gauto viename Čerkesų autonominės srities kolektyviniame ūkyje. „Tarybinė“ rūšis duoda aukštesnę kokybę grūdus. 100g grūdų svoris — 29,30 gramo, 5—6 gramais daugiau negu žinomųjų rūšių — „Lochovskio“ ir „Verchniačo 53“ svoris. Jo derlingumas didesnis už visų paplitusių tarybinės ir užsienietės selekcijos rūšių derlingumą.

Palyginamieji bandymai, kuriuos per 8 metus atliko šimtai grūdų rūšių tyrime stočių Tarybų Sąjungoje, visur parodė, kad „Tarybinė“ rūšis yra geriausia. (ELTA).

Nauji fakultetai aukštosiose žemės ūkio mokslo įstaigose

Aukštosiose žemės ūkio mokslo įstaigose atidaromi nauji fakultetai: V. V. Dokušajevo vardo Charkovo žemės ūkio mokslo institute — ekonominis, agrarinis ir dirvotyros fakultetas. (TASS—ELTA).

Tarybų Lietuvos šeštųjų metų garbei

Kamajų valsčiaus valstiečiai: Žigelienė M. (Aukštakalnio km. Aukštųjų apyl.) ir Vaira Antanas (Titėnų km. Duokiški apyl.), pilnai supradami šieno paruošų laikų atlikimo svarbą ir įvertindami šeštųjų Tarybų Lietuvos metų reikšmę, jau atliko šieno paruošų pristatymus, pilnai išveždami jiems paskir-

tą šieno paruošų normą. skirtą šieno prievolės normą. x x x x x x x Drg. Jonas Meilus, Rokiškio Rokiškio ž. 6. mašinių fabri- valsė. Jonavos km. valstietis, ko „Plėgas“ spartuoliai: me- norėdamas savo darbu prisichoninio skyriaus darbininkas dėti prie greitesnio stalininio Mažeikis Antanas ir kalvis Bal- penkmečio plano įvykdymo, dianas B. šeštąsias Tarybų šeštųjų Tarybų Lietuvos met- Lietuvos metines sutiko našaus nių proga atliko savo pareigą darbo rezultate, kasdien savo valstybei, atvežęs ir atidavęs 1 dienos darbo normą įvykdy- Rokiškio šieno paruošų punktą 150%.

Tarybų Lietuvos šeštosios metinės

Prieš šešeris metus, 1940 m. liepos 21 d. Liaudies Seimas paskelbė Lietuvoje Tarybų valdžią ir priėmė deklaraciją dėl Tarybų Lietuvos įsijungimo į Tarybų Sąjungos respubliką sudėtį.

Dar prieš 20 su viršum metų Lietuvos darbo žmonės, kovodami prieš vokiškuosius okupantus, kovojo dėl tarybinės santvarkos įvedimo. 1918 metais Lietuvoje buvo paskelbta Tarybų valdžia. Tačiau kontrrevoliucinės Lietuvos jėgos, lietuviškiji buržuaziniai nacionalistai, vokiškųjų okupantų paremiami, paskandino kraujuose jauną Tarybinę Respubliką, ir sukūrė Lietuvos buržuazinę valdžią.

Kapitalistai, dvarininkai ir buožių sukurtoji Lietuvos buržuazinė valstybė su policininkų ir anstolių armija, teismais, kalejais ir darbo stovyklomis, su dideliu ir brangiai kaštuojančiu valdininkijos aparatu, tarnavo darbo žmonių, bet išnaudotojų labui. Fabrikantai galėjo skriausti ir išnaudoti darbininkus, turėti iš jų darbo ir prakaito, nes už jo pečių stovėjo visuomet pasiruošęs policininkas su gumine lazda. Bankininkas, turtovalis — piniguočius galėjo drąsiai už aukštus procentus skolinti bėdos istorikam valstiebiui pinigą, nes žinojo, kad užtenka valstiejiui praleisti skolas ar procentų mokėjimo terminą, ir bematant atsiradęs teismo anstolis, kuris parduos iš varžytinių valstievių ūkį. Juk vien tiksliai 1930-39 metų laikotarpyje buvo praduota iš varžytinių valstievių ūkių ir kito turto beveik už 60 milijonų litų. To turto didžioji dalis pusveltėiui atiteko dvarininkams, buožėms ir įvairiems spekuliantams.

Buržuazinėje Lietuvoje darbo žmonės visko ne tik „savų“ bet ir svetimų išnaudotojų jungę. Užsienio kapitalistai vis labiau įsitvirtindami Lietuvos pramonėje, žiūrėjo į jos didelį pelną. Lietuvos darbo valstietis savo sunkaus darbo vaisius buvo priverstas pusveltėiui parduoti Berlyno ar Londono rinkoje. Didiosios kapitalistinės valstybės žūliai kišosi į Lietuvos politinį gyvenimą. Buržuazijos viešpatavimo laikais Lietuva prarado savo sostinę Vilnių ir pramoningiausias teritorijas dalį — Klaipėdos kraštą su vieninteliu uostu — Klaipėda. Antrojo pasaulinio karo išvakarėse Hitlerinė Vokietija bande įtraukti Lietuvą į savo kruvinosios karo mašinos tarnybą. Buržuazinės Lietuvos viešpatiai ne tiklatai nedavė jokio atsimogio aiems Hitlerinės Vokietijos siekimams, bet patys pradėjo derybą dėl kainos, už kurią turėtų būti parduota lietuvių tauta vokiškiesiems imperialistams. Ir tiksliai smetoninės diktatūros nuvertimas, tarybinės santvarkos įvedimas ir Tarybų Lietuvos įsijungimas į Tarybų Sąjungos sudėtį. Iškel-

bėjo lietuvių tautą nuo to liūdno likimo, kurį jai rengė tautos išdavikai.

Paskelbus tarybinę santvarką Lietuvos darbo žmogus — tas tikrasis visų materialinių ir kultūrinių vertybių kūrėjas — pasidarė tikrasis šalies šeimnininkas. Tarybų valdžia nusavino bankus, stambias prekybos bei pramonės įmones, paskelbė jas visos liaudies turto. Tuo iš po buržuazijos kojų buvo išmūštas tas ekonominis pagrindas, kuris leido jai turėti iš darbininkų darbo.

Tarybų valdžia paskelbė žemę esant visos liaudies turto, likvidavo dvarininkų ūkius, apkarė stambius buožinius ūkius ir davė nemokamai žemės 75 hektarams bežemių ir mažą žemių valstiečių. Tarybų Lietuvos valstybinio gyvenimo pagrindą buvo padėta Stalino Konstitucija, nustatanti, kad visa valdžia priklauso darbo žmonėms.

Įsijungimas į Tarybų Sąjungos sudėtį padarė galą užsienio kapitalistų kišimuisi į Lietuvos ekonominį ir politinį gyvenimą. Iš bėgėjiško didžiųjų imperialistinių valstybių pasaulio, Lietuva tapo lygiateise Tarybinėje Respublika kitų tarybinių respublikų tarpe. Tarybų santvarka atidarė neišseiamumus galimumus lietuvių tautai medžiaginei ir kultūrinei pažangai. Jau pirmaisiais tarybinės santvarkos metais lietuvių tauta, kitų Tarybų Sąjungos tautų remiama, pasiekė didelį laimėjimų ūkio ir kultūros gyvenimo srityse. Atgijo pusiau apmirę buržuazijos viešpatavimo metais fabrikai, prasidėjo naujų fabričių, mokyklų bei švietimo įstaigų statyba. Buvo ruošiamas Lietuvos elektrofikacijos planas. Didelis įvykis Lietuvos kultūriname gyvenime buvo Mokslių Akademijos įsteigimas.

Kūrybinį lietuvių tautos darbą nutraukė vokiškųjų grebičių įsiveržimas. Vokiškieji okupantai, vokiškai lietuviškųjų nacionalistų padedami, barbariškai grėbė ir naikino Lietuvos materialines ir kultūrinės vertybes, žudė ir kankino Lietuvos gyventojus. Vokiškieji grebikai sugriovė arba sunkiai sužalojo apie 53 tūkstančius gamybinės — ūkinės paskirties pastatų, daugiau kaip 26 tūkstančius gyvenamųjų namų, išvežė arba sugadino daugelio fabrikų įrengimų. Žemės ūkio srityje paskerdė arba išvežė Vokietija apie 400 tūkstančius karvių, daugiau kaip 200 tūkstančių arklių, 760 tūkstančių kiaulių, apie 100 tūkstančių įvairių ž. ūkio mašinių. Okupacijos metu buvo atimta žemė iš naujakurių ir vėl grąžinta dvarininkams, buožėms bei vokiškių kolonistams. Okupantai su savo sėbrais — vokiškais lietuviškais nacionalistais nužudė ir sunaikino daugiau kaip 300 tūkstančių taikių Lietuvos gyventojų. Dabar jau yra dokumentais įrodyta, kad vokiečiai ruošėsi apgyvendinti visa

Lietuvos teritoriją vien tikslai vokiečiais, o lietuvių turėjo būti iškelti kitur, tai reiškė, kad vokiečiai ketino faktiškai sunaikinti visą lietuvių tautą. Tačiau Raudonoji Armija įgelebojo lietuvių tautą nuo pražūties. 1944 m. liepos 13 d. Raudonoji Armija išlaisvino Tarybų Lietuvos sostinę Vilnių, o vėliau ir visą Lietuvos teritoriją. Tarybų Lietuvos miestuose ir kaimuose prasidėjo įtemptas atkuriamasis darbas. Lietuvos darbo žmonės, bojevišką partijos vadovaujami, atliko didelį darbą, likviduojant vokiečių okupacijos padarinius. Iki s. m. sausio 1 d. Respublikoje atstatyta ir veikia 903 pramonės įmonės, kuriose dirba apie 40 tūkstančių darbininkų ir tarnautojų. Atkurtoji pramonė 1945 metais davė produkcijos 145 milijonų rublių vertės. Kultūros srityje 1946 m. sausio 1 d. buvo atidaryta ir veikė 2812 pradžios mokyklų su 235 tūkstančiais mokslievių, 282 gimnazijos ir praeimnazijos su 66,6 tūkstančių mokslievių, kas žymiai viršija moksleivių skaičių buržuazinės Lietuvos mokyklose, 11 aukštųjų mokyklų su 6000 studentų. Atnaujino savo veikimą Lietuvos Mokslių Akademija. Atstatyta eilė kitų kultūros įstaigų (teatrų muziejų, klubų skaityklų ir t. t.). 1945 metais socialistams — kultūrinams reikalingas buvo išleista apie 350 milijonų rublių, t. y. apie 50% visų biudžeto išlaidų.

Didelis darbas atliktas likviduojant vokiečių okupacijos padarinius žemės ūkyje. Tarybų valdžia per tą laiką išdalijo apie 600 tūkstančių ha žemės 78 tūkstančiams bežemių ir mažą žemių valstiečių. Jiems suteikta pagalba gyvuliais, inventoriumi, statybine medžiaga, sėklomis ir kreditais.

Atstatomajame darbe lietuvių tautai teikė didelę paramą kitos Tarybų Sąjungos tautos, pirmoje eilėje rusų tauta.

Tie dideli laimėjimai, kuriuos pasiekė Lietuvos darbo žmonės, likviduojant vokiečių okupacijos padarinius, buvo galimi tiksliai tarybinės santvarkos sąlygomis, tur patys darbo žmonės yra krašto šeimnininkai, kur ūkinis gyvenimas yra planingai tvarkomas, atsivėlgiant į viso krašto interesus, kur tautų santykiai yra graūdziami draugystės ir savitarpinės pagalbos pagrindais. Tiksliai socialistinėje ūkio sistemoje yra įmanoma įvykdyti tokius milžiniškus uždavinius, kurie yra išskirti 1946-1950 metų penkmečio plane.

Penkmečio planu numatoma 1946-1950 metų laikotarpyje ne tiksliai visiškai atstatyti karo sugriautą pramonę, bet ir žymiai ją išplėsti. 1950 metais pramonės produkcija palyginti su 1940 metais išaugs 80%. 1950 metais Tarybų Lietuvos pramonė turės duoti kraūtiui 190 ml. kv. valandų elektroenergijos, 822 tūkst. tonų dur-

pių, 700 tūkst. tonų stiklo, 17 tūkst. tonų popieriaus, 25 tūkst. tonų cukraus ir t. t. Per šį penkmetį bus sukurti nauji pramoniniai rajonai — statybinę medžiagų pramonė — Mažeikių apskr., linų tekstilės pramonė — Biržų apskr. 1950 metais Tarybų Lietuvos žemės ūkis ne tiksliai turi pasiekti, bet ir pralenkti prieškarinį išsivystymo lygį. Penkmečiu baigiantis žymiai padidės kultūrinių ir švietimo įstaigų tinklas. 1950 metais Lietuvoje bus 18 aukštųjų mokyklų, kuriose mokysis 14 tūkst. studentų, t. y. 3 kartus daugiau negu 1939-40 metais.

Kelias į komjaunimą

Sunki buvo piemenuko, tarnaujančio pas buožės, duona. Nuo pat ankstaus ryto iki vėlyvo vakaro jis turėdavo per visą ilgą vasarą, įsisiautesį didelę sėrmėgą, kęsti darganas, o neretai ir šeimnininko botagą ant savo mažų pečių. O karštomis vasaros dienomis iki ašarų ji privargindavo žyliojančios dėl kaitros ir įkvyrių bimbalų karvės. Toks likimas jau nuo mažų dienų lydėjo Leoną Stankūną — bežemio valstiečio sūnų. Ir tik vėliau rudinį Levukas grūdo pas tėvus ir, susirinkęs knygas, skubėdavo į mokyklos suolo, kur mokytoja taip įdomiai pasakodavo daug įvairių ir gražių dalykų. Tik neišgamtis tuo džiaugdavosi — pavasario saulė vėl įduodavo piemenėlio botagą į rankas.

Jau tada Levukas, matydamas iškūjančių buožių lepinamus sūnelius, kurie galėdavo laisvai mokytis, dažnai pagalvodavo apie tą didelę neįlygybę ir tytomis pasvajodavo apie graūzesnį gyvenimą.

Graūzų birželio rytas. Ant vieškelio gula galingų tankų sukeltos dulksės. Ir Levuko gaspadorius, stambus buožė, žūrudamas į darbo žmonėms laisvę atnešusius tankus, nusispiauna ir iškošia pro dantis:

— Atsigrūdo bolševikai ant mūsų sprando. Dabar jau tiksliai apkarė pas mūsų žemes ir nebeduos taip laisvai šeimnininkauti...

Piktai gaspadoriaus išdėti žodžiai sukelia Levuko susidomėjimą. Bolševikai? Jis tą žodį jau ne vieną sykį yra girdėjęs. Vakaris pas jo tėvą susirinkdavo toki pat grytelininkai ir ilgai kalbėdavo apie bolševikus. Daug jie kalbėdavo, bet Levukas tik vieną suprato, kad ten visi gali mokytis.

— Tai ir aš dabar gal jau galėsiu mokytis? — paklausia Levukas, bet pamatęs rūsų gaspadoriaus žvilgsnį, jis susitraukia ir nubėga prie karvės, įbridusios vasarojun.

— Gali nevaryti, — šūkeri jam gaspadorius. — Geriau gyvuliu, negu naujakuriams — prikergia jis su pagieža.

Tarybų valdžia ir Levuko tėvai, Simonui Stankūnui, davė šetėkėnų dvarę žemės. Tėvas, giedriu žvilgsniu apžiūrinėdamas gautąją žemę, meliškai paglostė Levuko galvą ir linksmai pasako:

— Dabar ir tu galėsi nebe-tarnauti pas buožės, o laisvai mokytis!

Mokytis?!

Penkmečio planas duoda Lietuvos darbo žmonėms šią ateities perspektyvą, žinomą diei veikimo programą.

Šeštąsias Tarybų Lietuvos metines lietuvių tauta pasiekė kaip kupina pasiryžimo įvairių drg. Stalino ir bolševikų partijos statomus uždavimus, yra kupina pasiryžimo palaikyti visas kliūties, nugaltai visu sunkumus, nušluoti nuo lietuviškos žemės paviršiaus visas tuos, kurie dar bando traukti turti kuriai naujai, klestinti socialistinę Lietuvą.

VI. NIUNKA
Lietuvos TSR Min. str. Tarybų Pirmininko Pavaldyboje

siokėja. Pagaliau išsilydį svajanės, kuriomis jis gyndavo, besėdėdamas prie senųjų karvių.

1941 m. pavasarį jis būg pradžios mokyklą ir rudinį da mokytis toliau, bet išvairų užpuola juodi debesy ir sugrūmoja grąšinantys patrukų grąusmas. Musų kraūta, pradžiusį laisvai gyventi, upiūsta, it rufosios blakės, vokiškieji grebikai, pasipieškė kaukolėmis. Buožės, vėl atgavę valdžią į savo rankas, tuoj areštuoja Levuko tėvą ir brolis už tai, kad jie iš Tarybų valdžios gavo žemės sklypą. Levukui vėl sudūta visos graūzosios svajanės, ir jis vėl turi eiti tarnauti už duonos kąni pas tuos pačius buožes.

Laiskas bėga, ir buožės darosi vis neramesni. Vokiškų gadjas paskelbia gedulę dėl Stalingrado. Vėliau Kūraskas,

pagaliau vėl girdisi artėjantys pabankių dundėjimas. Tik šia syki į patrankos linksmas grąudžia, skelbėdamas apie at-tančią Raudonąją Armiją — armiją išvadotoją. Vokiečiai ir jų pakalikai buožės skubin kraunasį demodus ir bėga į „faterlandą“. O po kelių dienų lietuvaitis su galėmis pasitinka didvyriškuosius Raudonosios Armijos kovotojus, vejančius fašistinių žvėrių į jo palatūravę galutinam pribaigimui.

Leonui vėl atsiveria plates kelias į mokslą ir laimingą gyvenimą. Jis lanko kursus ir juos baigus pasikiriamas zootechniku Panemunėlio valsčiuose žemės ūkio skyriuje.

Lietuva skaudžiai nuterėta vokiečių. Panemunėliui vokiečiai irgi paliko skaudžių žaidžų — it keršto šaukdami, si, į dangį stiebiai sudegint namų kaminais. Reikia šitą viešką sutvarkyti, atstatyti, pvesti gyvenimą prie prieškarinio lygio ir jį viršyti. O tam reikia darbėdių ir sąžiningų darbo rankų.

Zootehnikas Leonas Stankūnas, norėdamas savo jaunoviška energija prisidėti prie visų žaidžų užgydymo, padūda pareiškima stojimui į komjaunimą. Pareiškimo ju žodžiai skamba trumpai ir tvirtai:

„Praūau priimti mane į VLKJS eiles. Noriu būti komjaunuolis ir dirbtį dėl tarybinės Tėvynės atstatymo“.

Šiomis dienomis LLKJS apskirties komiteto biuras Leonas Stankūną priėmė į Lenino — Stalino komjaunimo eiles.

J. Kalnietis

Amerikos spauda dėl Trumeno pareiškimo kainų kontrolės įstatymo projekto klausimu

NIUJORKAS, VII. 16 d. (Tass). Spaudos pranešimais iš Vašingtono, liepos mėn. 14 d. Trumenas pareiškė senatoriui Vandenbergui, kad įstatymo projektas dėl kainų kontrolės, kuriam pritarė senatas, yra blogiausias iš visų galimųjų. Laikraščiai „Nju-Jork Taims“, „Nju-Jork Herald Tribiun“ ir kiti šią pastabą įvertina, kaip liudijimą, jog Trumenas ketina vetuoti įstatymo projektą, kuriam pritarė senatas, jeigu šis įstatymo projektas bus perduotas Baltiesiems Rūmams.

Iškas pareiškė, kad nors Trumenas griežtai kritikavo senatoriaus Tafto pasiūlymus, tvirtindamas, jog tie pasiūlymai padarys neefektingą kainų kontrolę, įstatymo projektas, kurį gina Trumenas, privedė prie tokių pat rezultatų. Pažymėjęs, kad kainos pradėjo kilti dar tuomet, kai nebuvo pasibaigęs pirmojo kainų kontrolės įstatymo galiojimas, Iškas pareiškė: „Geriausia, ką galima pasakyti — tai, jog šalis jau kenčia nuo infliacijos, kurią gali pagreitinoti Tafto pasiūlytos patarais. Kiekvieną prasielkančią dieną vis labiau aiškėja, kad visa istorinė reikalų pusė — debatai kongrese, prezidento veto ir kainų kontrolės įstatymo projekto revizija — yra politinis manevras, turintis tikslą pasiekti visuomenės paramą Trumenui ir diskredituoti respublikonus“.

(ELTA).

Kinijoje nužudytas demokratinis veikėjas

SANČAJUS, VII. 14 d. (Tass). Liepos mėn. 13 d. buvo nužudytas žinomas publicistas, Kinijos demokratinės lygos Kunminio skyriaus vadovas Li Gum-bo. Šio demokratinio veikėjo nužudymas sukėlė gilų pasipiktinimą bei nepasitenkinimą Šanchajaus visuomenės bei kultūros sluoksnių tarpė.

Laikraštis „Venveibao“ paskelbė eilę Kunminio ir Šanchajaus studentų, o taip pat kitų asmenų laiškus, kuriuose reikalaujama iš valdžios organų užtikrinti liaudies veikėjų gyvybę bei saugumą.

Firlingerio pareiškimas

PRAGA, VII. 16 d. (Tass). Laikraštis „Svobodne Československo“ skelbia ministro pirmininko pavaduotojo Firlingerio pareiškimą, jo padarytą šio laikraščio korespondentui, apkančiam Firlingerį liepos mėn. 11 d. jo 55 metų sukaktuvių dieną. Kalbėdamas apie hitlerinės agresijos ir Müncheno tragedijos pavojaus, Firlingeris pabrėžė, kad tik Tarybų Sąjunga tada nusekė kovoję prieš fašistinį pavojų ir kad tik ji buvo pasiruošusi

(ELTA).

Visuotinis streikas Anglijos—Irano naftos kompanijos įmonėse

TEHERANAS, VII. 15 d. (Tass). Liepos mėn. 14 d. visoje Anglijos—Irano naftos kompanijos įmonėse Chuzistane, Abadane, Achvade, Mesdžede—Soleimane, Aga—Džarėje ir kitose vietose prasidėjo visuotinis streikas. Darbininkai reikalauja nedelsiant pašalinti Anglijos—Irano naftos kompanijos agentą Masbachą

(ELTA).

BULGARIJOJE BUS TEISIAMI FAŠISTINĖS KARINĖS ORGANIZACIJOS NARIAI

SOFIJA, VII. 15 d. (Tass). Sofijos srities teismas rugpjūčio mėn. 5 d. paskyrė fašistinės karinės organizacijos „Caras Krumas“ teismo procesą. Organizacijos vadovas papulkininkis Antonas Kristevas ir jo bendrininkai pastatė sau tikslą nuversti tėvynės fronto vyriausybę. Suokalbinkiai kūrė kareivius ir karininkus ginkluotai kovai prieš vyriausybę ir vyriausybės priemonių sabotavimui. Tardymas nustatė, kad organizacija „Caras Krumas“ palaikė ryšius su bulgarų opozicijos lyderiu Nikola Petkovu. (ELTA).

PATVIRTINTAS RUMUNIJOS RINKIMŲ ĮSTATYMAS

BUKAREŠTAS, VII. 15 d. (Tass). Visi laikraščiai pirmuoje puslapiuose paskelbė pranešimą, kad karalius Michajus pasirašė abi rinkimų įstatymo dalis.

Laikraščiai pažymi, kad prieš karaliui pasirašant, įstatymą pasirašė d-ras Groza, Tatareskas, Patraškanas, Manius ir Bratianus.

Galutinis tekstas numato šiuos pakeitimus:

1. Įstatymų leidžiamoji valdžia vykdoma drauge su karalium ir tautinės atstovybės.
2. Atstovų rūmai neturi teisės pilnutinai iš dalies svarstyti konstituciją.
3. Balsavimo teisė suteikiama piliečiams, nejaunesniems kaip 21 metų amžiaus, teisė būti išrinktu — piliečiams, nejaunesniems kaip 25 metų amžiaus.
4. Tautos atstovybė turės 405 deputatus, po vieną deputatą nuo 40 tūkstančių gyventojų. (ELTA).

ATIDARYTA JUGOSLAVIJOS LAUDIES SKUPŠČINOS SESIJA

BELGRADAS, VII. 16 d. (Tass). Vakar vakare buvo atidaryta Jugoslavijos Federatyvinės Liaudies Respublikinės Liaudies Skupščinos (parlament) sesija. Sąjunginės Večės posėdžio pradžioje rūmų pirmininkas Vladimiras Simičius pasakė trumpą kalbą, skirtą įžymaus Tarybų Sąjungos valstybės veikėjo M. I. Kalinino atminimui. Tautybių Večėje kalbą, skirtą M. I. Kalinino atminimui, pasakė rūmų pirmininkas Josipas Vidmaras.

Rūmai patvirtino sesijos darbų tvarką. (ELTA).

Į TOKIO ATVYKO KINIJAĮ PASKIRTIEJI KARO LAIVAI

TOKIO, VII. 16 d. (Tass). Laikraščio „Nipon Taims“ pranešimu, liepos mėn. 12 d. į Tokio įlenką atvyko pirmieji 8 karo laivai, kuriuos amerikiečiai perdavė Kinijos vyriausybei. Jie buvo apžūrėti generole Cho In-cino, kuris šiuo metu yra Tokio pakeliui į JAV. Šių laivų kiniškieji ekipažai dvejus metus mokėsi Jungtinėse Valstybėse. (ELTA).

P. Širvyš

TARYBŲ LIETUVAI

— Kur eisi, motin, pasirėngus?... —
Tariau prieš šerkeris metus,
● tu daires pro gryčios langus,
| aiškiai brėkėtančius rytus...

Ir ... laisvės saulė patekėjo...
Sutikt svečių iškeliavai —
Šviesiom akim nuo marių vėjo
Tarybų dainą dainavai.

Tada pradėjau aš klausytis,
Ką kužda vandenys melsvi,
Tarytum pasakų žuvytės
Ten uždainavo: „Mes laisvi!“
1946. VII. 21.

Mūsų respublikoje

Baigia žemės ūkio mašinų remontą

VILKAVIŠKIS (ELTA). Ap- Kybartų valsčius pirmą
skrities kalvėse pilnu tempu apskirtyje baigė kuliamųjų ma-
vyksta mašinų derliui nuimti šinų ir inventoriaus remontą.
ir žemės ūkio inventoriaus remontas. Pilviškio valsčiuje darbai jau
paruošta 12 motorinių ir 230
arklinių kuliamųjų mašinų. Der-
liui nuimti reikalingą inventorių
taip pat baigia remontuoti Bur-
tininkų ir Alvito valsčiai.

Kauno studentų choras scenoje

Artinasi reikšminga diena Gera! atliko choras aštuonius
— Dainų šventė. Iš visų Lie- liaudies dainas.
tuvos kaimų ir miestų važiuo- Ypatingai šiltai priėmė šil-
ja Vilniun dainininkai, muzi- rovai dainą „Vyšnių sodas“,
kal. muzika Lietuvos TSR nusipė-
Užvakar atvykusi Kauno niusio meno veikėjo drg. Šte-
Valstybinio Universiteto dor- do.
moji choristų brigada surengė Antrojo koncerto dalyje be-
liepos 16 d. koncertą Valsty- vo atliktos dvi kantatos: 1)
binėje Filharmonijoje. „Broliai“, muzika Simkaus ir
Lėtai pakyla uždanga. Prieš 2) „Garbės mūsų nugalėtojams“,
žiūrovus stovi scenoje išsiri- muzika Dambrausko. Šių dainų
klavė 35 dainininkai. Visi jie atlikėjai mokėjo perteklinį
kaip vienas, apsirengę tauti- žiūrovui visą jų koloritą ir
niais šventadieniškais drabu- sodrumą. Daina skambėjo šil-
žiais. Vyriausias dirigentas ir tai ir iškilmingai.
choro meno vadovas drg. Galima tikrai pasakyti, kad
Dambrauskas mostelėja lazde- studentų choras teisėtai užima
le... garbingą vietą dainų šventės
Ir štai skamba daina apie dalyvių tarpe.
patį artimiausią ir brangiausią
žmogų, daina apie Staliną. St. Labudė

Plečiamas miškų technikumai

Vilniuje veikia vienintelis dirbimo skyrius. Jame bus
respublikoje miškų techniku- rengiami miško pramonės
mas. Šią vasarą šia išleidžia- technikai — technologai. Vil-
niaus pakraštyje, Garuose, įre-
ma pirmoji miškininkystės specialistų laida. giamas mokomasis ūkis. Tech-
nikume bus reorganizuoti ir
Ateinančiais mokslo metais, praplėsti mokslo kabinetai, je-
be ligšiolinių skyrių, pradės darbą naujai organizuojamas
teigtos dirbtuvės ir laborato-
miško piovimo ir medžio ap-
rijos.

„Tarybinio Rokiškio“ medžiagos pėdsakais

„Tarybinio Rokiškio“ Nr. 70 darytą netvarką minėtoje pite-
(234) tilpo žinutė antrašte ninėje pranešta „Pienocentru“
„Kenkėjiško apsilėidimo pasė- A. JONUŠAS
kos“, liečiantį blogą Salų pien- „Pienocentro“ gamybos
nės technologo Jurkšaičio veiki- inspektorius Rokiškio
lą sūrių gamyboje. apskričiai

Pranešu, kad drg. Jurkšai-
čiui yra duotas griežtas pers-
pėjimas, o taip pat apie jo pa-

Atsakingas redaktorius
P. Griškevičius